

Vebjørn Aalandslid

Overføringsflyktningers integrering i det norske samfunn

Rapporter

I denne serien publiseres statistiske analyser, metode- og modellbeskrivelser fra de enkelte forsknings- og statistikkområder. Også resultater av ulike enkeltundersøkelser publiseres her, oftest med utfyllende kommentarer og analyser.

Reports

This series contains statistical analyses and method and model descriptions from the various research and statistics areas. Results of various single surveys are also published here, usually with supplementary comments and analyses.

© Statistisk sentralbyrå, januar 2008
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen,
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

ISBN 978-82-537-7311-7 Trykt versjon
ISBN 978-82-537-7312-4 Elektronisk versjon
ISSN 0806-2056

Emnegruppe
02.01.10

Design: Enzo Finger Design
Trykk: Statistisk sentralbyrå

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpig tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Desimalskilletegn	Decimal punctuation mark	,(,)

Sammendrag

Vebjørn Aalandslid

Overføringsflyktningers integrering i det norske samfunn

Rapporter 2008/4 • Statistisk sentralbyrå 2008

Norge har fra 1970-tallet av og fram til i dag tatt i mot og bosatt i underkant av 20 000 overføringsflyktninger. I rapporten beskriver vi denne gruppen nærmere. I første del vises demografiske hovedstørrelser i andre vises overføringsflyktningenenes tilknytning til arbeidsmarkedet. Det har lenge vært antatt at overføringsflyktninger er av de tyngste flyktninggruppene å få ut av avhengighet av hjelp og inn på arbeidsmarkedet. Denne rapporten søker å gi et svar på dette.

Blant overføringsflyktningene, er det særlig tre land som peker seg ut: Iran, Vietnam og Irak. Til sammen utgjør disse tre landene 60 prosent av de bosatte overføringsflyktningene i Norge. Gjennom 1980- og 1990-tallet dominerte overføringsflyktninger fra disse tre landene, enkelte år var så mye som 90 prosent av de bosatte overføringsflyktningene herfra.

Blant alle overføringsflyktningene finner vi 56 prosent menn og 44 prosent kvinner. De siste årene har UNHCR hatt et særlig fokus på kvinners situasjon, og det har vært en målsetting å gjenbosette flere kvinner. Dette har ikke gitt seg klare utslag i statistikken. For voksne overføringsflyktninger som har innvandret til Norge etter år 2000 er 46 prosent kvinner, i 2005 var 47 prosent kvinner.

Som for øvrige flyktninger blir overføringsflyktninger bosatt over hele landet, men flytter i mindre grad mot sentrale strøk, sammenlignet med øvrige flyktninger.

Halvparten er norske statsborgere, men 9 av 10 har fått norsk statsborgerskap etter 7 år. Halvparten av overføringsflyktningen som bodde i Norge ved inngangen til 2006 var norske statsborgere, og ikke uventet finner vi en høy andel med norsk statsborgerskap blant overføringsflyktninger som har 7 år eller lengre botid i Norge.

Vi finner lav sysselsetting blant overføringsflyktningene. 43 prosent av overføringsflyktningene i Norge var sysselsatt, enten som lønnskakere eller som selvstendig næringsdrivende ved utgangen av 2005. Dette er lavere enn det vi finner for flyktningbefolkningen samlet (48 prosent), 10 prosentpoeng lavere enn det vi finner for primærflyktninger (53 prosent), men noe høyere enn andelen sysselsatte blant familieinnvandrede til flyktninger (39 prosent). Men det er store forskjeller etter landbakgrunn. Overføringsflyktninger fra Vietnam og Iran har for eksempel vesentlig høyere sysselsetting enn overføringsflyktninger fra Irak. Arbeidsmarkedstilknytning i 2005 antyder at overføringsflyktningene har en lag vei å gå før de som gruppe får en sysselsetting opp mot øvrige innvandrere. Andelen ledige og på tiltak skiller seg lite fra flyktningbefolkningen i alt.

Når det gjelder de siste ankomne overføringsflyktningene, fra "nye" land som Burma, Liberia og Burundi er det fortsatt for tidlig si noe om deres sysselsetting da mange fortsatt er i introduksjonsløp.

Prosjektstøtte: Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID)

Innhold

1. Innledning.....	7
1.1. Bakgrunn	7
1.2. Oppbygging av denne rapporten.....	7
2. Datakilder og definisjoner	9
2.1. Datakilder.....	9
2.2. Definisjoner	10
3. Flyktninger og overføringsflyktninger i Norge	11
3.1. De største gruppene av overføringsflyktninger.....	12
3.2. En overvekt av unge voksne (menn) blant overføringsflyktningene	12
3.3. Høyere andel barn blant overføringsflyktningene enn blant øvrige flyktninger.....	14
3.4. Når kom overføringsflyktningene til Norge?	14
3.5. Overføringsflyktningene blir – liten utvandring	15
3.6. Overføringsflyktninger bor i sentrale strøk, de nyankomne over hele landet	17
3.7. Relativt få bor i Oslo, særlig blant de nyankomne	18
3.8. Halvparten er norske statsborgere – men 9 av 10 har fått norsk statsborgerskap etter 7 år	18
4. Arbeidsmarkedstilknytning.....	19
4.1. Nær 50 000 sysselsatte flyktninger i Norge.....	19
4.2. Lav sysselsetting blant overføringsflyktningene	20
4.3. Mindre sysselsettingsforskjeller mellom menn og kvinner enn blant øvrige innvandrere.....	20
4.4. Høyest sysselsetting blant de yngste overføringsflyktningene.....	21
4.5. Overføringsflyktninger har en lang vei å gå inn på arbeidsmarkedet.....	21
4.6. Halvparten i arbeid i Akershus	22
4.7. Arbeidsledighet	23
5. Avslutning	24
Referanser.....	25

Figurregister

3. Flyktninger og overføringsflyktninger i Norge

3.1. Overføringsflyktninger etter alder og kjønn. 1. januar. 2006.....	13
3.2. Primærflyktninger og familieinnvandrede til flyktning etter alder og kjønn. 1.januar. 2006.....	13
3.3. Overføringsflyktninger fra Iran, Irak og Vietnam etter alder og kjønn. 1. januar. 2006.....	14
3.4. Andel barn (0-17 år) av bosatte flyktninger etter innvandringsår og innvandringsgrunn. 1990-2005.....	14
3.5. Bosatte overføringsflyktninger – etter bosettingsår og landbakgrunn (utvalgte). 1990-2005.....	15
3.6. Andel utvandrede etter innvandringsår og flyktningkategori. 1990-2005. Status 01.01.2006.....	16
3.7. Andel bosatt i Oslo. Overføringsflyktninger etter innvandringsår. 01.01.2006.....	18

4. Arbeidsmarkedstilknytning 19

4.1. Status på arbeidsmarkedet. Overføringsflyktninger. 16-74 år. Etter alder og kjønn. Andelen sysselsatte. 4. kvartal 2005.....	20
4.2. Status på arbeidsmarkedet. Overføringsflyktninger. 16-74 år. Utvalgte land etter alder. Andelen sysselsatte. 4. kvartal 2005.....	21
4.3. Status på arbeidsmarkedet. Overføringsflyktninger. 16-74 år. Utvalgte land etter alder og kjønn. Andelen sysselsatte. 4. kvartal 2005.....	21
4.4. Status på arbeidsmarkedet etter innvandringsår til Norge. Sysselsatte overføringsflyktninger. 16-74 år. Andelen sysselsatte. 4. kvartal 2005.....	22
4.5. Status på arbeidsmarkedet etter innvandringsår til Norge. Sysselsatte etter innvandringsgrunn. 16-74 år. Andelen sysselsatte. 4. kvartal 2005.....	22
4.6. Andelen ledige og på tiltak etter innvandringsår til Norge. Overføringsflyktninger. 16-74 år. Andelen sysselsatte. 4. kvartal 2005.....	23

Tabellregister

3. Flyktninger og overføringsflyktninger i Norge

3.1. Flyktninger, etter landbakgrunn og spesifisert innvandringsgrunn. 15 største landgrupper. 1. januar 2006.....	11
3.2. Innvandrerbefolkningen, flyktningbefolkningen og overføringsflyktninger etter landbakgrunn. 15 største land. 1.januar. 2006.....	12
3.3. Bosatte overføringsflyktninger etter kjønn og landbakgrunn. 15 største land. 1. januar. 2006.....	12
3.4. Bosatte overføringsflyktninger 1987-2005 etter innvandringsår. 3 største land.....	15
3.5. Befolkningen i alt, innvandrerbefolkningen, og flyktningbefolkningen etter fylke. 1. januar 2006.....	16
3.6. Befolkningen i alt, innvandrerbefolkningen, og flyktningbefolkningen etter kommune. 1. januar 2006.....	17
3.7. Overføringsflyktninger. 15 største landgrupper. Hele landet og Oslo. Absolutte tall og prosent 1.1.2006.....	17
3.8. Overføringsflyktninger etter statsborgerskap. 10 største land. 1.1.2006.....	18

4. Arbeidsmarkedstilknytning 19

4.1. Sysselsatte etter landbakgrunn (utvalgte) og innvandringsgrunn. 4. kvartal 2005. I prosent av personer 16-74 år i alt og absolutte tall.....	19
4.2. Status på arbeidsmarkedet. Etter innvandringskategori og landbakgrunn. 16-74 år. Absolutte tall og prosent 4. kvartal 2005 ¹	20
4.3. Status på arbeidsmarkedet etter fylke. Overføringsflyktninger. 16-74 år. 4. kvartal 2005.....	22
4.4. Status på arbeidsmarkedet. Arbeidsledige/på tiltak etter innvandringskategori. 16-74 år. Prosent 4. kvartal 2005.....	23

1. Innledning

1.1. Bakgrunn

Norge har fra 1970-tallet av og fram til i dag tatt i mot og bosatt i underkant av 20 000 overføringsflyktninger. Stortinget fastsetter hvert år en ramme for antallet overføringsflyktninger som Norge skal ta i mot. I 2007 var denne rammen satt til 1200 personer.

Overføringsflyktingene som skal til Norge velges ut av UDI på egne kommisjonsreiser eller på lister fra FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR), begge uttak skjer i samråd med UNHCR og Norge følger i hovedsak UNHCRs anbefalinger. I tillegg gjør også UDI egne vurderinger av beskyttelsesbehov og hva slags integreringspotensial overføringsflyktingen har for å fungere i det norske samfunnet. Det er først og fremst flyktninger som står i fare for å bli sendt tilbake til en farefull situasjon i hjemlandet og flyktninger som er i fare i det første asyllandet, FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) ber om gjenbosetting for. Det er få land i verden som har faste kvoteordninger for gjenbosetting av flyktninger. I tillegg til Norge er det Australia, Canada, Danmark, Irland, Finland, Nederland, New Zealand, Storbritannia, Sverige og USA¹.

Det har lenge vært antatt at overføringsflyktninger er av de tyngste flyktinggruppene å få ut av avhengighet av hjelp og inn på arbeidsmarkedet. FAFO har i to studier (Kavli og Svendsen 2001, Djuve 2002) beskrevet hvordan det ute i norske kommuner er en klar oppfatning av at overføringsflyktninger har mer behov for oppfølging enn andre grupper av flyktninger. Kavli og Svendsen forklarer dette med at overføringsflyktingene nok i utgangspunktet er mindre ressurssterke enn øvrige flyktninger og at sammenlignet med øvrige flyktninger som har fått grunnleggende kvalifisering i asylmottak så forsinkes integreringsforløpet for denne gruppen. Hele 70 prosent av kommunene som hadde bosatt overføringsflyktninger at dette var en gruppe som trengte mer oppfølging enn øvrige flyktninger (ibid).

Samtidig som dette er en gruppe som det antas er vanskelig å integrere, så er dette den av innvandrergruppene i Norge som trolig får mest oppfølging fra norske myndigheter. Samtlige overføringsflyktninger får asyl med de rettigheter det innebærer, dette i motsetning til asylsøkere hvor det store flertallet har fått opphold på humanitært grunnlag.

I tillegg er det en oppfatning i mottakerapparatet at overføringsflyktninger er mer populære enn øvrige flyktninger (Aftenposten 2007), da denne gruppen ansees å være mer reelle flyktninger enn de som har vært asylsøkere og oppleves som mer verdig trengende.

I FN-leirene blir overføringsflyktingene forberedt på livet i Norge og får grunnleggende informasjon der. Videre blir overføringsflyktninger bosatt direkte i en norsk kommune, uten å tilbringe tid i mottak, slik at vertskommunen ansvarliggjøres direkte. I et integreringsperspektiv kan dette tenkes å slå begge veier, på den ene siden får overføringsflyktninger fra dag en de samme rettigheter og plikter som øvrige bosatte i Norge, mens asylsøkere kan tilbringe måneder og år i asylmottak før de blir bosatt og får en arbeidstillatelse. På den annen side så kan det tenkes at asylsøkerne i denne perioden opparbeider seg språkkunnskaper og kunnskaper om det norske samfunnet som de senere får utbytte av i møte med arbeidslivet.

Det har ikke blitt gjort noen systematisk studie av overføringsflyktningers inntreden og deltakelse på arbeidsmarkedet i Norge. FAFO har som nevnt gjort noen analyser av dette, men har bare sett på overføringsflyktninger fra Irak og deres arbeidsmarkedsdeltakelse, samt sett på mottak av sosialstønad (Kavli og Svendsen 2001).

1.2. Oppbygging av denne rapporten

I denne rapporten viser vi hvordan gruppen av overføringsflyktninger som bor i Norge i dag er sammensatt, med særlig vekt på demografiske kjennetegn og hvordan deres tilpasning på arbeidsmarkedet har vært. I den grad det lar seg gjøre vil vi sammenligne overføringsflyktingenes demografi og

1

http://www.regjeringen.no/nb/dep/aid/tema/andre/Overforingsflyktninger/Hvem_bli_Overforingsflyktninger.html?id=85865

deltakelse på arbeidsmarkedet med andre flyktninger i Norge, men også med hele innvandrerbefolkningen. Kapittel 2 gir viktige datakilder og definisjoner. I kapittel 3 gis det en demografisk beskrivelse av flyktningbefolkningen og overføringsflyktninger som bor i Norge i dag. Kapittel 4 viser overføringsflyktningers tilknytning til arbeidsmarkedet. Kapittel 5 oppsummerer hovedfunn.

2. Datakilder og definisjoner

2.1. Datakilder

SSBs befolkningsdatabase er utviklet for statistikkformål. Denne befolkningsbasen danner grunnlaget for statistikken over befolkningens sammensetning og befolkningsendringer. Grunnlaget for statistikken over endringer i befolkningen er elektroniske kopier til Statistisk sentralbyrå av alle meldinger som oppdaterer Det sentrale folkeregister (DSF). Oppdateringene i DSF gjøres delvis ved de lokale folkeregisterkontorene, som er knyttet til registerbasen (DSF) via terminaler, delvis sentralt i Skattedirektoratet. Mer detaljerte opplysninger om hvilke bearbeiding av data og kontroller som foretas er gitt i Brørs et al (2000).

SSBs flyktingfil

SSBs flyktingfil er bygd opp over flere år, og bygger på flere datakilder. Det er bare laget statistikk over personer som er bosatt i Norge ved utgangen av året. Det gjennomføres fødselsnummerkontroller, samt logiske sumkontroller. I tillegg til de kontrollene som blir utførte i DSF, utfører SSB kontroller for statistiske formål. De viktigste enkeltkildene for statistikkdataene til flyktingfilen er Det sentrale folkeregister (DSF) i Skattedirektoratet og Datasystem for utlendings- og flyktningsaker (DUF) i Utlendingsdirektoratet. DSF inngår som den viktigste kilden for data i hele SSBs befolkningsstatistikksystem.

DUF overtok etter Fremkon og Flyktingregisteret (Flyreg) våren 2004. Sentrale opplysninger fra disse to registrene ble da tilpasset nye standarder og lagt inn i DUF, slik at noe av den informasjonen vi har om flyktninger bosatt før 2004 er hentet fra disse registrene.

Som for alle andre innregisteret i DSF gjelder regelen om at personer som "har til hensikt" å oppholde seg i landet utover 6 måneder skal innregistreres. Forskriftene til folkeregistreringsloven skal tolkes slik at flyktninger ikke skal registreres som bosatt i Norge før de har fått tildelt sin første bostedskommune og flyttet dit. Siden overføringsflyktninger bosettes direkte i en norsk kommune, er første bosettingsdato identisk med innvandringsdato.

Den enkeltvariabelen i DUF som identifiserer flyktingbefolkningen er variabelen "vedtaksgrunn". Fra denne variabelen hentes også informasjon om flyktingen er primærflykting (hovedperson flykting), overføringsflykting eller familieinnvandret (til en annen flykting). For mer om SSBs flyktingfil se: <http://www.ssb.no/emner/02/01/10/flyktninger/>

Sysselsettingsdata

Opplysninger om status på arbeidsmarkedet i november 2006 baserer seg på samme kilder som SSBs registerbaserte sysselsettingsstatistikk. Data for den registerbaserte sysselsettingsstatistikken er basert på flere ulike registre. De viktigste er NAVs arbeidstakerregister, lønns- og trekkoppgaveregisteret og selv-angivelsesregisteret administrert av Skattedirektoratet, registeret over vernepliktige og sivilarbeidere fra henholdsvis Vernepliktsverket og Siviltjenesteadministrasjonen, og Enhetsregisteret/ Bedrifts- og foretaksregisteret. Arbeidstakerregisteret er hovedkilden til data om lønnstakere, men lønns- og trekkoppgaveregisteret utgjør et viktig supplement ved at det fanger opp lønnstakerforhold som ikke er meldepliktige til arbeidstakerregisteret. Begge registre har arbeidsforhold (jobber) som enhet. Selvangivelsesregisteret er hovedkilden til opplysninger om selvstendig næringsdrivende. Enhetsregisteret og Bedrifts- og foretaksregisteret gir opplysninger om bedriftene (arbeidsstedene). I tillegg nyttes supplerende data fra en rekke andre kilder: ARENA-registeret som gir data om arbeidsledige og personer på arbeidsmarkedstiltak, registre over ansatte i stat og kommune, lønnsstatistikk for ansatte i privat sektor, sykefraværsregisteret mv. Avgrensingen av sysselsatte er altså basert på en rekke ulike kilder, og det er bygget opp et system i SSB for en samlet utnytting av disse. Systemene omfatter moduler for konsistensbehandling mellom ulike datakilder, valg av viktigste arbeidsforhold og klassifisering som sysselsatt.

2.2. Definisjoner

Flyktning/Flyktningbefolkning²: I juridisk forstand omfatter begrepet "flyktninger" overføringsflyktninger og asylsøkere som har fått innvilget asyl. I SSBs oversikter brukes begrepet "flyktning" også om tidligere asylsøkere som har fått asyl eller opphold på humanitært grunnlag etter søknad om asyl. I denne publikasjonen har vi valgt å dele inn denne flyktningbefolkningen i tre grupper: Primærflyktninger, familieinnvandrede til flyktninger og overføringsflyktninger.

Primærflyktning: I denne publikasjonen omfatter begrepet personer som har søkt asyl i Norge og fått innvilget enten asyl eller opphold på humanitære grunnlag.

Overføringsflyktninger: Flyktninger som får komme til Norge etter et organisert vedtak, vanligvis i samarbeid med FNs Høykommissær for flyktninger (UNHCR). Stortinget, etter forslag fra Regjeringen, fastsetter en kvote for hvor mange overføringsflyktninger Norge kan ta imot hvert år. Tidligere ble denne gruppen ofte kalt for kvoteflyktninger eller FN-flyktninger.

Familieinnvandret til flyktning: Oppholds- eller arbeidstillatelse som innvilges til nære familie-medlemmer til en person som selv har fått innvilget opphold i Norge på bakgrunn av en asylsøknad, uavhengig av om personen har fått asyl eller opphold på humanitært grunnlag. Familieinnvandring gjelder i hovedsak ektefelle og barn under 18 år.

I utgangspunktet har vi klassifisert disse som tre gjensidig utelukkende kategorier. På filene fra UDI finnes det et fåtall personer som er familieegjenforent med overføringsflyktninger – disse er i denne rapporten gruppert sammen med øvrige familieinnvandrede.

Sysselsatte er definert som personer som utførte inntektsgivende arbeid av minst én times varighet i referanseuken, samt personer som har et slikt arbeid, men som var midlertidig fraværende pga. sykdom, ferie, lønnet permisjon e.l. Personer som er inne til førstegangsmilitær- eller siviltjeneste regnes som sysselsatte. Personer på sysselsettingstiltak med lønn fra arbeidsgiver klassifiseres også som sysselsatte. I tillegg kommer personer som er selvstendig næringsdrivende.

Arbeidsledige er personer, registrert i NAV, uten inntektsgivende arbeid, men som forsøker å skaffe seg arbeid og kan begynne i arbeid straks. Andel arbeidsledige regnes som prosent av arbeidsstyrken.

Arbeidsstyrken er summen av de sysselsatte og de arbeidsledige.

---

² Viser her til SSBs flyktningstatistikk
<http://www.ssb.no/emner/02/01/10/flyktninger/>

3. Flyktninger og overføringsflyktninger i Norge

Overføringsflyktninger inngår som en del av flyktningbefolkningen. Ved inngangen til 2006 bodde det om lag 117 000 personer med flyktningbakgrunn i Norge (tabell 3.1) om lag 2,5 prosent av den totale folkemengden. Flyktningbefolkningen omfatter dem som er bosatt i Norge, og som har fått opphold på bakgrunn av en asylsøknad (de kan ha fått asyl, opphold av humanitære eller fluktlignende årsaker, i rapporten vil vi omtale denne gruppen som primærflyktninger), familieinnvandrede til disse og overføringsflyktninger. I alt bodde det ved inngangen til 2006 omlag 18 700 overføringsflyktninger i Norge, noe som utgjorde 16 prosent av flyktningbefolkningen.

I hele flyktningbefolkningen har 50 prosent bakgrunn fra Asia (med Tyrkia), 20 prosent fra Afrika og 25 prosent har bakgrunn fra Europa (i all hovedsak Øst-Europa), vel 5 prosent kommer fra Latin Amerika. Blant overføringsflyktningene finner vi en mye høyere andel med bakgrunn fra Asia (75 prosent), mens vel 18 prosent har bakgrunn fra Afrika, og bare 5 prosent fra Europa og 1 prosent fra Latin-Amerika. Både blant

primærflyktninger og familieinnvandrede til flyktninger finner vi en langt høyere andel fra Europa og da i hovedsak fra Balkan. Ser vi på enkeltland finner vi flest bosatte i hele flyktningbefolkningen fra Irak, Somalia og Bosnia-Hercegovina med drøye 16 000, 13 000 og 12 000 personer, til sammen utgjør flyktninger fra disse tre landene 35 prosent av alle flyktninger i Norge.

Blant overføringsflyktningene, er det særlig tre land som peker seg ut: Iran, Vietnam og Irak. Til sammen utgjør disse tre landgruppene 60 prosent av de bosatte overføringsflyktningene. I senere analyser av hvordan det går med overføringsflyktningene i Norge er det viktig å være oppmerksom på at vi da i stor grad beskriver levekårene for overføringsflyktninger fra disse tre landene.

I flyktningbefolkningen finner vi flyktninger fra hele 158 land og selvstyre regioner. Overføringsflyktningene kommer fra et noe mindre antall land, men i alt bor det overføringsflyktninger i Norge fra så mange som 93 forskjellige land.

Tabell 3.1. Flyktninger, etter landbakgrunn og spesifisert innvandringsgrunn. 15 største landgrupper. 1. januar 2006¹

Landbakgrunn	Flyktningbefolkningen i alt	Hovedperson flyktning	Familietilknyttet til flyktning	Overføringsflyktninger
	117 231	70 168	28 340	18 723
Europa unntatt Tyrkia	29 895	25 539	3 420	936
Asia med Tyrkia	58 741	27 233	17 387	14 121
Afrika	23 226	13 409	6 393	3 424
Nord-Amerika og Oseania	89	57	31	1
Sør- og Mellom-Amerika	5 280	3 930	1 109	241
Største landgrupper				
Irak	15 917	6 773	6 055	3 089
Somalia	12 958	8 495	4 283	180
Bosnia-Hercegovina	12 006	11 063	791	152
Iran	11 107	4 794	1 872	4 441
Vietnam	10 672	4 460	2 448	3 764
Serbia og Montenegro	8 117	6 835	1 103	179
Sri Lanka	6 033	3 642	2 374	17
Afghanistan	5 766	2 786	1 632	1 348
Chile	4 465	3 439	886	140
Russland	3 405	3 031	311	63
Etiopia	2 122	1 033	586	503
Kroatia	1 776	1 270	235	271
Eritrea	1 669	1 315	290	64
Tyrkia	1 660	825	805	30
Pakistan	1 410	797	589	24
Andre	18 148	9 610	4 080	4 458

¹ Denne tabellen er en noe bearbejdet versjon av den som gis ved SSBs årlige oversikter over utviklingen i flyktningbefolkningen. Se <http://www.ssb.no/emner/02/01/10/flyktninger/>

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell 3.2. Innvandrerbefolkningen, flyktningbefolkningen og overføringsflyktninger etter landbakgrunn. 15 største land. 1.januar. 2006

Landbakgrunn	Innvandrer- befolkningen	Flyktning- befolkningen i alt	Overførings- flyktninger	Andel overførings- flyktninger av innvandrerbefolkningen	Andel overførings- flyktninger av flyktningbefolkningen
I alt	386 699	117 231	18 723	5 %	16 %
Iran	14 362	11 107	4 441	31 %	40 %
Vietnam	18 333	10 672	3 764	21 %	35 %
Irak	20 076	15 917	3 089	15 %	19 %
Afghanistan	6 539	5 766	1 348	21 %	23 %
Liberia	932	839	766	82 %	91 %
Burma	923	832	712	77 %	86 %
Kongo	1 046	878	576	55 %	66 %
Etiopia	3 185	2 122	503	16 %	24 %
Burundi	751	700	328	44 %	47 %
Kroatia	3 015	1 776	271	9 %	15 %
Sudan	867	628	255	29 %	41 %
Polen	11 864	1 157	240	2 %	21 %
Rwanda	429	352	197	46 %	56 %
Somalia	18 015	12 958	180	1 %	1 %
Serbia og Montenegro	12 905	8 117	179	1 %	2 %

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell 3.3. Bosatte overføringsflyktninger etter kjønn og landbakgrunn. 15 største land. 1. januar. 2006

	I alt	Kvinne	Mann	Andel kvinner
I alt	18 723	8 244	10 479	44 %
Iran	4 441	1 842	2 599	41 %
Vietnam	3 764	1 599	2 165	42 %
Irak	3 089	1 206	1 883	39 %
Afghanistan	1 348	737	611	55 %
Liberia	766	408	358	53 %
Burma	712	313	399	44 %
Kongo	576	265	311	46 %
Etiopia	503	213	290	42 %
Burundi	328	165	163	50 %
Kroatia	271	119	152	44 %
Sudan	255	122	133	48 %
Polen	240	105	135	44 %
Rwanda	197	96	101	49 %
Somalia	180	88	92	49 %
Serbia og Montenegro	179	93	86	52 %
Øvrige	1 874	873	1 001	47 %

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

3.1. De største gruppene av overføringsflyktninger

I tabell 3.2 viser vi en oversikt over de 15 største landgruppene blant overføringsflyktningene som bor i Norge i dag. På denne listen får vi med litt andre land enn det vi viste i tabell 3.1 som var sortert etter størrelsen på flyktningbefolkningen. Syv av landene i tabell 3.1 er ikke med i tabell 3.2. Vi tar i denne tabellen også med tall for innvandrerbefolkningen i Norge for å vise overføringsflyktnings andel av denne.

Overføringsflyktninger utgjør bare 5 prosent av den samlede innvandrerbefolkningen i Norge og 16 prosent av flyktningbefolkningen, men som vi ser av tabellene så varierer andelen mye for de største landene. For noen få landgrupper er nær alle de bosatte flyktningene (og innvandrerne) i Norge overførings-

flyktninger. For eksempel er 82 prosent av innvandrerbefolkningen (førstegenerasjon + etterkommere) fra Liberia overføringsflyktninger og de utgjør 91 prosent av flyktningene derfra.

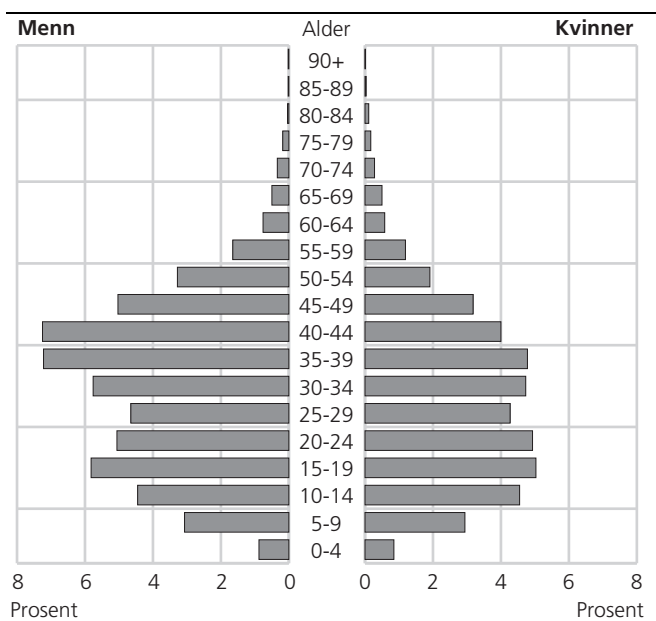
Fra flere land utgjør overføringsflyktningene over halvparten av flyktningene (Liberia, Burma, Kongo og Rwanda). Blant de tre store landene av overføringsflyktninger: Iran, Irak og Vietnam er andelen overføringsflyktninger av flyktningbefolkningen høyest for Iran og Vietnam 40 og 35 prosent og lavest for Irak (19 prosent). For Iran utgjør overføringsflyktninger hele 31 prosent av innvandrebefolkningen fra dette landet. Motsatt ser vi at bare 1 prosent av flyktningene i Norge fra Somalia er overføringsflyktninger.

3.2. En overvekt av unge voksne (menn) blant overføringsflyktningene

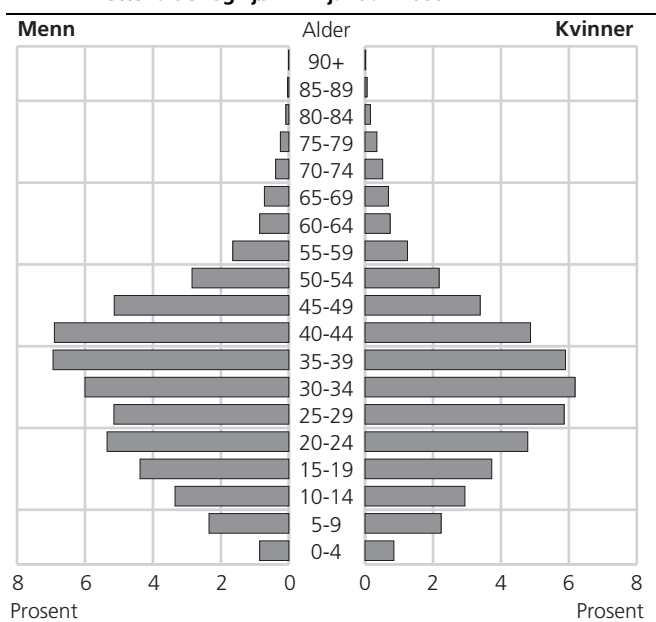
Det er en overvekt av menn blant overføringsflyktningene bosatt i Norge. Forskjellene mellom menn og kvinner er størst i gruppen 35-44 år hvor det er nær dobbelt så mange menn som kvinner. Blant alle overføringsflyktningene finner vi 56 prosent menn og 44 prosent kvinner. Sammenligner vi med øvrige flyktninger (figur 3.3a) finner vi omtrent samme aldersfordeling som for overføringsflyktninger, men en noe lavere andel menn. Blant øvrige flyktninger er 53 prosent menn og 47 prosent kvinner. At andelen menn er så vidt høy blant overføringsflyktningene er noe uventet da det nok har vært en oppfatning av at overføringsflyktningene i større grad enn andre flyktninger har kommet som hele familier.

Fra de tre største landgruppene (Iran, Vietnam og Irak) finner vi færre kvinner enn menn. Rundt 4 av 10 av overføringsflyktningene fra disse tre landene er kvinner, mot nær halvparten for øvrige overføringsflyktninger.

Figur 3.1. Overføringsflyktninger etter alder og kjønn. 1. januar. 2006

Figur 3.2. Primærflyktninger og familieinnvandrede til flyktning etter alder og kjønn¹. 1. januar. 2006

¹ I denne sammenheng er andre flyktninger lik primærflyktninger pluss familieinnvandrede til flyktninger (se tabell 3.1)

For overføringsflyktninger fra Afghanistan og Liberia finner vi derimot en overvekt av kvinner. Fra Afghanistan er det nær dobbelt så mange kvinner blant de unge voksne, et mønster som klart skiller overføringsflyktninger herfra fra øvrige overføringsflyktninger. Dette har bl.a. bakgrunn i at det i 2000 ble valgt ut en egen gruppe med enslige kvinner fra Afghanistan av UNHCR karakterisert som "Women at risk" (UDI 2000).

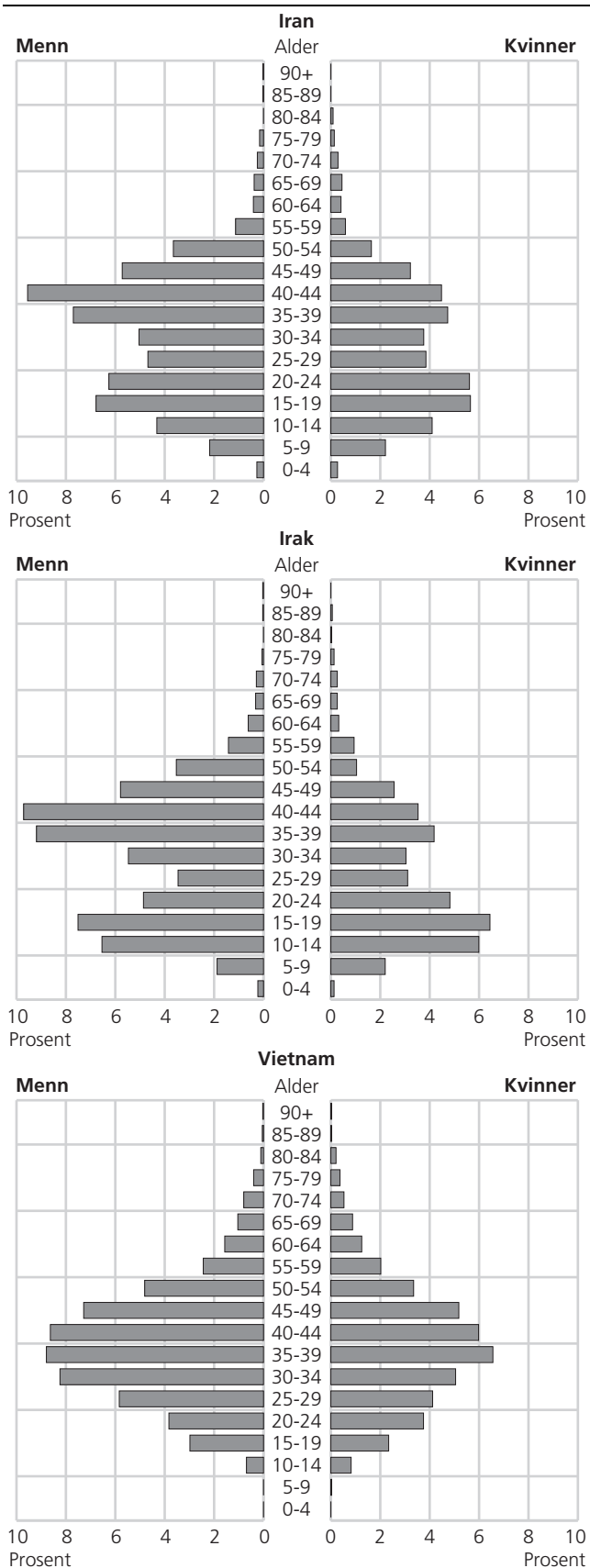
De siste årene har UNHCR hatt et særlig fokus på kvinners situasjon, kvinner som i en flyktnings situasjon og har kommet bort fra ektefelle og øvrig familie ansees å være i en særlig utsatt stilling, og søkes derfor overført til et tryggere tredjeland.³ Dette har ikke gitt seg klare utslag i statistikken over overføringsflyktninger som har kommet til Norge. For voksne overføringsflyktninger som har innvandret til Norge etter år 2000 er 46 prosent kvinner, i 2005 var 47 prosent kvinner. Slik at blant de større landene er det bare for overføringsflyktninger fra Afghanistan og Liberia vi ser en overvekt av voksne kvinner, for de andre landene er det en overvekt av voksne menn.

Ser vi nærmere på aldersfordelingen til de "tre store" (figurene 3.2c til e) ser vi at overføringsflyktningene fra Vietnam er noe eldre enn overføringsflyktningene fra Irak og Iran. Bortimot halvparten av overføringsflyktningene fra Vietnam er nå 40 år og eldre, mens bare en tredjedel av irakerne og iranere er like gamle. Dette har sammenheng med ankomsttidspunkt for overføringsflytningene fra de tre landene. Mens vietnameserne i hovedsak kom på 1980-tallet så kom irakerne og iranere i større grad på 1990-tallet. Både irakere og iranere har en overvekt av bosatte i aldersgruppen 15-24 år og 35-44 år.

Overføringsflyktningene i Norge er unge, over halvparten (52 prosent) er i alderen 15-39 år. I befolkningen i alt ligger andelen 15-39 år på 34 prosent. Samtidig er det svært få barn blant overføringsflyktningene, dette har sin årsak i at barn født etter ankomst til Norge ikke regnes inn i gruppen overføringsflyktninger, slik at det er svært få i gruppen 0-9 år. Det samme gjelder for alle flyktninger. Vi ser en overvekt av menn i nesten alle aldersintervaller, med unntak av gruppen 10-14 år. Dette er barn som følger med foreldrene hvor kjønnsfordelingen av naturlige årsaker er tilnærmet lik. Figurene 3.3 a) -3.3 e) gir et øyeblikksbilde ved inngangen til 2006 av alders- og kjønnsfordelingen for de største gruppene av overføringsflyktninger. Disse fordelingene vil (selvsagt) være sterkt preget av når de ulike gruppene kom til Norge.

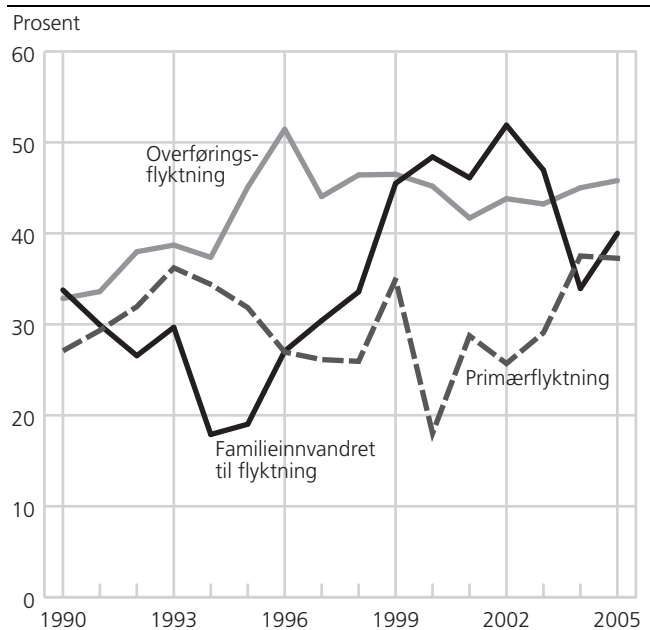
³http://www.regjeringen.no/nb/dep/aid/tema/andre/Overforingsflyktninger/Hvem_bli_Overforingsflyktninger.html?id=85865

Figur 3.3. Overføringsflyktninger fra Iran, Irak og Vietnam etter alder og kjønn. 1. januar. 2006

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.4. Andel barn (0-17 år) av bosatte flyktninger etter innvandringsår og innvandringsgrunn. 1990-2005

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

3.3. Høyere andel barn blant overføringsflyktningene enn blant øvrige flyktninger

I uttaket av overføringsflyktninger skal det legges vekt på å ta ut hele familier. Dette gjenspeiles i familiesammensetningen, hvor det er en høyere andel barn blant overføringsflyktningene sammenlignet med hele flyktningebefolkningen. I figur 3.4 ser vi at for noen enkeltår har dette vært framtrødende. I 1986 var over halvparten av de bosatte overføringsflyktningene barn. Det siste tiåret har andelen barn vært på om lag 45 prosent av alle de bosatte overføringsflyktningene, for øvrige flyktninger har det vært større variasjon, særlig for familieinnvandrede til flyktninger hvor andelen barn har variert fra under 20 prosent til over 50 prosent. Dette gir også utslag i gjennomsnittsalderen for bosatte overføringsflyktninger som er lavere enn for øvrige flyktninger. Barn født i Norge er ikke regnet med her, verken for overføringsflyktninger eller øvrige med flyktningbakgrunn.

3.4. Når kom overføringsflyktningene til Norge?

Overføringsflyktninger i Norge kommer som nevnt særlig fra tre land: Iran, Irak og Vietnam. Gjennom 1980- og 1990-tallet dominerte overføringsflyktninger fra disse tre landene, enkelte år var så mye som 90 prosent av de bosatte overføringsflyktningene herfra. Fra 1987 til 1991 kom det flest fra Vietnam og i denne perioden utgjorde overføringsflyktninger fra Vietnam akkurat halvparten av alle bosatte overføringsflyktninger. Også i perioden før 1987 var Vietnam det største landet. Tilstrømmingen fra Vietnam stoppet helt opp i 1994/95. Fra 1992 til 1999 ankom det (med

unntak av 1994) flest fra Irak. Og som vi ser av figur 3.4. kom det tidlig på 2000-tallet bare noen få fra "de tre store" og ingen i 2005. I perioden 1997-2003 kom det mange fra Iran og nær alle innvandrere fra Iran som til Norge i denne perioden var overføringsflyktninger.

På begynnelsen av 2000-tallet kom det mange fra Afghanistan og i dag er dette den fjerde største gruppen av overføringsflyktninger bosatt i Norge. Fra og med 2003 ble det bosatt overføringsflyktninger fra flere nye land. I 2004 kom det flest fra Liberia og i 2005 flest fra Burma. I tillegg kom land som Burundi, Kongo og Sudan. Dette er alle landgrupper hvor vi i Norge fra før har få bosatte innvandrere. I 2004 og 2005 ble det bare bosatt et fåtall overføringsflyktninger fra de tre store landgruppene; Iran, Irak og Vietnam

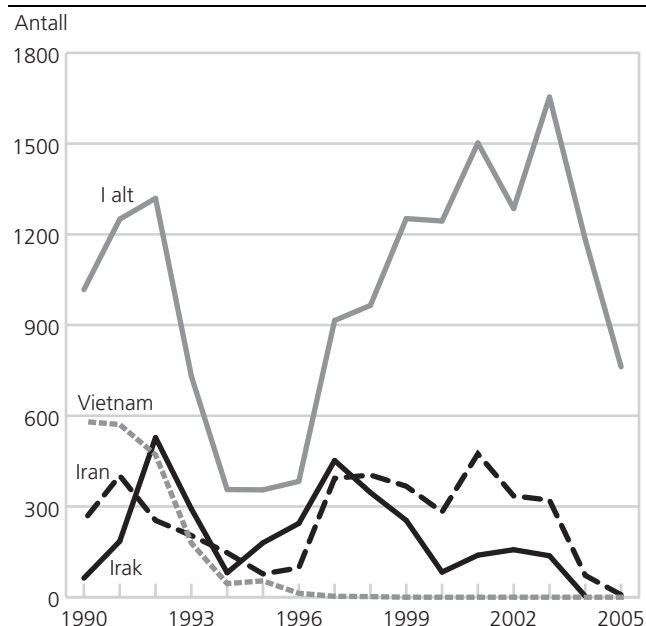
Figur 3.5 viser utviklingen i bosettinger av overføringsflyktninger fra 1990 og fram til 2005. Det ble også bosatt overføringsflyktninger før 1990, men vi har valgt å fokusere på dem som har blitt bosatt fra 1990 og framover. I senere analyser av overføringsflyktningers levekår og demografi vil behandle dem som er bosatt før 1990 samlet. Tidlig på 1990-tallet ble det bosatt relativt mange overføringsflyktninger, flest som tidligere nevnt fra Vietnam, dette sammenfalt også med en stor flykntingtilstrømming fra Balkan og særlig Bosnia i 1993 og 1994. Disse var ikke overføringsflyktninger. På midten av 1990-tallet ble det bosatt svært få overføringsflyktninger, i underkant av 400 i årene 1994-1996. Dette var også en periode hvor det ble bosatt få øvrige flyktninger. På 2000-tallet har det blitt bosatt over 1000 overføringsflyktninger hvert år, med unntak av 2005 hvor det ble bosatt 760. Nedgangen her kom som en følge av at kvoten for 2004 ble satt til 750. Den nåværende kvoten er økt slik at det forventes en økning i tallet på bosatte for 2006.

Tabell 3.4. Bosatte overføringsflyktninger 1987-2005 etter innvandringsår. 3 største land

Innvandringsår	I alt	Største land		
		1	2	3
1987	165	Vietnam	Iran	Kongo
1988	388	Vietnam	Iran	Irak
1989	746	Vietnam	Iran	Irak
1990	922	Vietnam	Iran	Irak
1991	1 133	Vietnam	Iran	Irak
1992	1 238	Irak	Vietnam	Iran
1993	699	Irak	Iran	Vietnam
1994	328	Iran	Irak	Vietnam
1995	329	Irak	Iran	Vietnam
1996	355	Irak	Iran	Saudi-Arabia
1997	883	Irak	Iran	Saudi-Arabia
1998	932	Irak	Iran	Rwanda
1999	1 219	Irak	Iran	Afghanistan
2000	1 205	Afghanistan	Iran	Kroatia
2001	1 477	Iran	Afghanistan	Etiopia
2002	1 254	Iran	Afghanistan	Irak
2003	1 640	Iran	Liberia	Burundi
2004	1 177	Liberia	Burma	Sudan
2005	762	Burma	Congo	Burundi

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Figur 3.5. Bosatte overføringsflyktninger – etter bosettingsår og landbakgrunn (utvalgte). 1990-2005

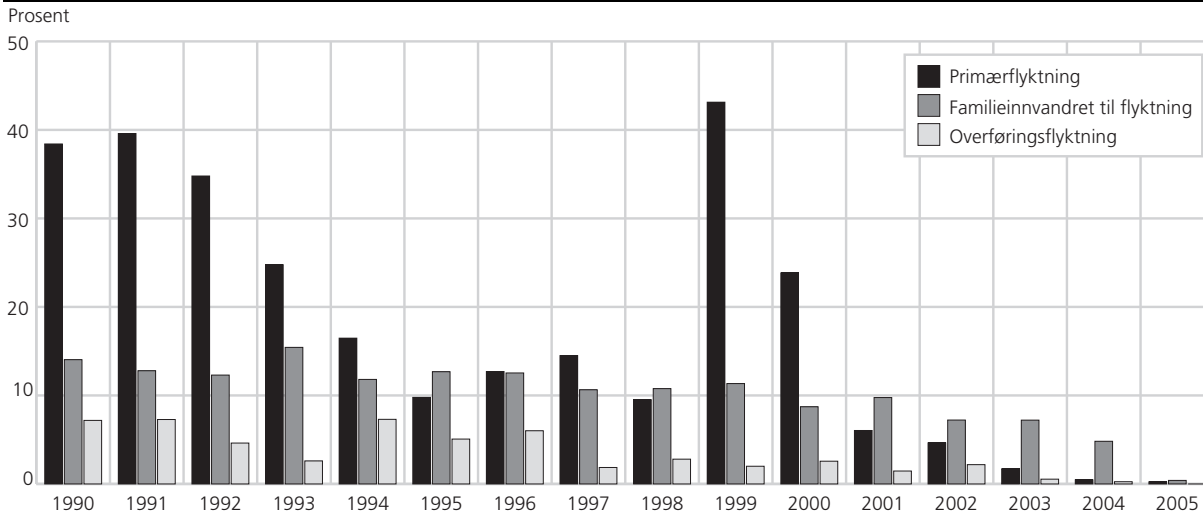

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

3.5. Overføringsflyktningene blir – liten utvandring

Vi ser av figur 3.6 at det har vært relativt liten utvandring blant overføringsflyktningene som har kommet til Norge de siste 15 årene. Overføringsflyktningene synes å være mer bofaste enn øvrige flyktninger og familieinnvandrede til flyktninger. I perioden 1990 til 2005 har det blitt bosatt i underkant av 16 000 overføringsflyktninger i Norge, færre enn 700 av disse har utvandret, noe som gir svært lave utvandringsrater for denne gruppen sammenlignet med øvrige innvandrere til Norge. Av de tre store landgruppene er det noe flere utvandring blant overføringsflyktninger fra Vietnam enn det vi finner for Irak og Iran. Men for alle tre landgrupper er andelen lave. Dette er jo også naturlig - og nok som forventet da overføringsflyktningene kanskje i større grad enn andre innvandrere har kuttet båndene til hjemlandet, blant annet fordi mange i flere år har bodd i flyktningleire utenfor hjemlandet. Vi har i liten grad informasjon om tilflyttingsland for de som har utvandret, da bare et fåtall har meldt inn dette. I tillegg har overføringsflyktningers, som vi skal komme tilbake til senere, tilpassing på arbeid og utdanningsmarkedet nok vært svakere sammenlignet med øvrige flyktninger og dermed har heller ikke utvandring til andre land og arbeidsmuligheter der vært like naturlig.

Figur 3.6. Andel utvandrede etter innvandringsår og flyktningkategori. 1990-2005. Status 01.01.2006

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.5. Befolkningen i alt, innvandrerbefolkningen, og flyktningbefolkningen etter fylke. 1. januar 2006

Fylke	Befolkningen i alt	Innvandrer- befolkningen	Flyktning- befolkningen	Overførings- flyktninger	Overføringsflyktninger bosatt siste 5 år
I alt	4 640 219	386 699	117 231	18 723	6 310
Østfold	260 389	22 048	8 417	1 357	251
Akershus	501 125	48 364	12 680	2 062	393
Oslo	538 411	123 891	32 478	4 094	479
Hedmark	188 511	8 671	3 162	541	181
Oppland	183 204	8 262	3 270	504	276
Buskerud	245 225	22 731	6 789	1 236	546
Vestfold	222 104	15 073	5 180	643	114
Telemark	166 140	10 665	4 248	670	256
Aust-Agder	104 084	6 012	2 215	617	357
Vest-Agder	162 317	12 786	5 478	813	335
Rogaland	397 594	29 120	8 687	1 398	564
Hordaland	452 611	26 804	8 540	1 447	524
Sogn og Fjordane	106 650	4 517	1 372	125	113
Møre og Romsdal	244 978	9 593	2 843	530	350
Sør-Trøndelag	275 403	14 839	4 954	1 144	427
Nord-Trøndelag	128 694	3 848	1 422	526	389
Nordland	236 257	8 333	2 895	423	320
Troms	153 585	7 027	1 721	424	291
Finmark	72 937	4 115	880	169	144

Andel bosatt i

Østfold	6 %	6 %	7 %	7 %	4 %
Akershus	11 %	13 %	11 %	11 %	6 %
Oslo	12 %	32 %	28 %	22 %	8 %
Hedmark	4 %	2 %	3 %	3 %	3 %
Oppland	4 %	2 %	3 %	3 %	4 %
Buskerud	5 %	6 %	6 %	7 %	9 %
Vestfold	5 %	4 %	4 %	3 %	2 %
Telemark	4 %	3 %	4 %	4 %	4 %
Aust-Agder	2 %	2 %	2 %	3 %	6 %
Vest-Agder	3 %	3 %	5 %	4 %	5 %
Rogaland	9 %	8 %	7 %	7 %	9 %
Hordaland	10 %	7 %	7 %	8 %	8 %
Sogn og Fjordane	2 %	1 %	1 %	1 %	2 %
Møre og Romsdal	5 %	2 %	2 %	3 %	6 %
Sør-Trøndelag	6 %	4 %	4 %	6 %	7 %
Nord-Trøndelag	3 %	1 %	1 %	3 %	6 %
Nordland	5 %	2 %	2 %	2 %	5 %
Troms	3 %	2 %	1 %	2 %	5 %
Finmark	2 %	1 %	1 %	1 %	2 %

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

For øvrige flyktninger ser vi en betydelig større variasjon i andelen som utvandrer. I perioden 1987-1994 ble alle asylsøkere innregistrert i Folkeregisteret før tidspunkt for asylvedtak, slik at utvandringsandelene for primærflyktninger og familieinnvandrede til disse må tolkes med forsiktighet da noen av dem som her står som utvandret aldri fikk et positivt bosettingsvedtak. Dette gjelder imidlertid ikke for overføringsflyktingene som ved ankomst til Norge allerede har et positivt bosettingsvedtak. For årene 1993-94 er utvandringsandelene også høye grunnet retur til Balkan for mange av flyktingene fra Bosnia og det daværende Jugoslavia. Andelene er relativt lave midt på 1990-tallet men stiger igjen i 1999, dette skyldes de myndighetsinitierte returprogrammene av kosovoalbanere tilbake til Serbia og Montenegro. I 2000 er det særlig flyktninger fra Irak som er registrert som utvandret⁴. Utover 2000-tallet synker naturlig nok andelen utvandrede for alle grupper (disse har færre eksponeringsår for utvandring), men utvandringen av de familieinnvandrede holder seg relativt stabil.

3.6. Overføringsflyktninger bor i sentrale strøk, de nyankomne over hele landet

I tabell 3.5 og 3.6 viser vi hvor i Norge overføringsflyktingene bor. Vi ser at som for øvrige flyktninger og innvandrerbefolkningen generelt er det en høyere andel bosatt på Østlandet (særlig i Oslo, men også i fylkene rundt) enn det vi finner i befolkningen i alt, men andelen for overføringsflyktinger er markert lavere. Av fylkene bor det flest overføringsflyktninger i Oslo, Akershus og Hordaland og i kommunene flest i Oslo, Bergen og Trondheim. Dette er også de tre største fylkene og kommunene i befolkningene i alt, men andelen av bosatte overføringsflyktninger er høyere. Overføringsflyktninger er i noe mindre grad bosatt i Oslo enn øvrige flyktninger, og vi finner flere i Trondheim og Drammen, i tillegg ser vi at overføringsflyktninger i større grad bor i andre kommuner enn de ti største i flyktningsbefolkningen.

For de nyankomne (i denne sammenheng med en botid 5 år eller kortere) så er disse spredd ut over hele landet og ingen fylker har mer enn 10 prosent av de bosatte. Flest finner vi i Buskerud og Rogaland. Oslo og Akershus som til sammen huser en tredjedel av alle overføringsflyktninger har bare 14 prosent av de nyankomne, lavere enn andelen vi finner i befolkningen i alt. Nord-Norges andel utgjør 12 prosent, mot bare 1 prosent for alle overføringsflyktninger og flyktninger generelt.

For de nordligste fylkene utgjør overføringsflyktninger bosatt de siste 5 årene hele 3/4 av alle bosatte overføringsflyktninger i disse fylkene, i Sogn og Fjordane har så mye som 9 av 10 overføringsflyktninger i fylket 5 år eller kortere botid. I Oslo er det helt omvendt, her har bare 1 av 10 av overføringsflyktingene 5 år eller kortere botid. Slik at når vi senere skal beskrive sysselsettingsandeler etter fylke, hvor vi vet at botid i landet er en sentral forklaringsvariabel, så vil det være store forskjeller fylkene i mellom, grunnet store forskjeller i botid.

Det bor for øvrig overføringsflyktninger i 278 av landets 431 kommuner⁵, men i 100 av disse bor det bare 10 eller færre.

Tabell 3.6. Befolkningen i alt, innvandrerbefolkningen, og flyktningsbefolkningen etter kommune. 1. januar 2006

Kommune	Flyktningsbefolkningen	Overføringsflyktninger	Andel av flyktningsbefolkningen i kommunen	Andel av overføringsflyktninger i kommunen
I alt	117 231	18 723	100 %	100 %
Oslo	32 478	4 094	28 %	22 %
Bergen	6 201	995	5 %	5 %
Trondheim	3 944	928	3 %	5 %
Drammen	3 043	580	3 %	3 %
Stavanger	3 484	578	3 %	3 %
Kristiansand	3 647	523	3 %	3 %
Skedsmo	1 994	452	2 %	2 %
Bærum	2 966	446	3 %	2 %
Fredrikstad	2 676	410	2 %	2 %
Sarpsborg	1 842	286	2 %	2 %
Andre	54 956	9 431	47 %	50 %

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell 3.7. Overføringsflyktninger. 15 største landgrupper. Hele landet og Oslo. Absolutte tall og prosent 1.1.2006

Landbakgrunn	Hele landet	I Oslo	Andel i Oslo
I alt	18 723	4 094	22 %
Iran	4 441	1 151	26 %
Vietnam	3 764	1 088	29 %
Irak	3 089	883	29 %
Afghanistan	1 348	261	19 %
Liberia	766	9	1 %
Burma	712	58	8 %
Kongo	576	26	5 %
Etiopia	503	153	30 %
Burundi	328	8	2 %
Kroatia	271	12	4 %
Sudan	255	25	10 %
Polen	240	46	19 %
Rwanda	197	11	6 %
Somalia	180	69	38 %
Serbia og Montenegro	179	3	2 %
Andre	1 874	291	16 %

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

⁴ Dette er MUFere som fikk en midlertidig oppholdstillatelse uten mulighet for familieegjenforening, Den omhandler nordirakerne som kom til Norge og søkte asyl i årene 1998, 1999 og 2000 og som da fikk midlertidig og begrenset tillatelse (MUF-tillatelser). De kan altså ha fått tillatelsen først i 2000. For mer informasjon om denne gruppen se <http://www.udi.no/templates/Page.aspx?id=7444>

⁵ Antallet kommuner i Norge pr 01.01.2006

3.7. Relativt få bor i Oslo, særlig blant de nyankomne

35 prosent av de ikke-vestlige innvandrerne som bor i Norge bor i Oslo. Alle de største gruppene av overføringsflyktninger (så nær som Somalia med 38 prosent) har en andel bosatt i Oslo som er lavere enn dette. Og vi ser at andelen i Oslo stiger med økende botid (figur 3.6). Dette har sammenheng med den statlige bosettingspolitikken for flyktninger, hvor flyktninger blir bosatt etter avtale mellom staten og bosettingskommunen.

I praksis vil overføringsflyktninger i mindre grad enn andre flyktninger selv være med å bestemme hvilken kommune de skal bosettes i, da de er nyankomne til landet og lite bevandret i kommune-Norge (IMDi 2007:8). For asylsøkere som gjerne kan ha bodd på mottak i flere år før bosetting er det et uttrykt mål at flyktingens egenpreferanse skal tillegges vekt i valg av bosettingskommune. Bosettingen av overføringsflyktninger vil også være preget av hvor andre fra de samme landgruppene er bosatt. Og at det er et uttalt mål at det skal bo flyktninger også andre steder enn i Oslo.

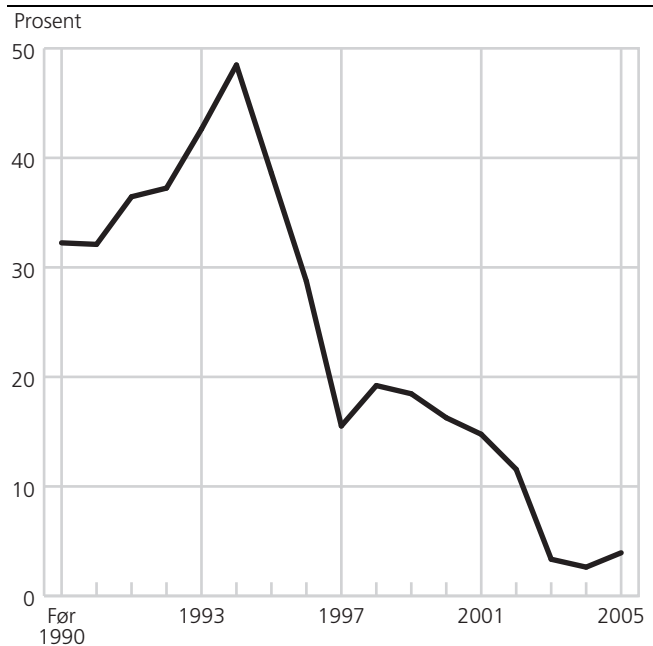
Noen av gruppene (tabell 3.7) har færre enn 12 prosent (som er landsgjennomsnittet for befolkningen i alt) bosatt i Oslo (Liberia, Burma, Kongo, Burundi, Sudan, Rwanda). Felles for disse gruppene er at de er bosatt midt på 2000-tallet og i liten grad har hatt sekundærflytting de første årene. For mer om dette se Høydahl og Selboe (2006) Den lave andelen for Kroatia og Serbia er interessant, men få observasjoner gjør det vanskelig å trekke klare konklusjoner. Alle de tre store har en høyere andel bosatt i Oslo enn det som er gjennomsnittet for overføringsflyktninger. De har alle tre (gjennomsnittlig) lang botid som forklarer at andelen er noe høyere.

Tabell 3.8. Overføringsflyktninger etter statsborgerskap. 10 største land. 1.1.2006

Land-bakgrunn	I alt	Norsk statsborgerskap	Andel norske statsborgere	Andel norske statsborgere blant dem med 7 år botid eller mer
I alt	18 723	9 291	50 %	92 %
Iran	4 441	2 390	54 %	90 %
Vietnam	3 764	3 680	98 %	98 %
Irak	3 089	2 143	69 %	92 %
Afghanistan	1 348	89	7 %	74 %
Liberia	766	-	0 %	0 %
Burma	712	-	0 %	0 %
Kongo	576	16	3 %	78 %
Etiopia	503	44	9 %	80 %
Burundi	328	6	2 %	71 %
Kroatia	271	-	0 %	0 %
Andre	1 874	567	30 %	82 %

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Figur 3.7. Andel bosatt i Oslo. Overføringsflyktninger etter innvandringsår. 01.01.2006

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Blant overføringsflyktingene som er bosatt de siste årene ser vi at andelen er lav, for 2003-2005 er andelen som bor i Oslo mellom 3 og 4 prosent. Andelen stiger for de som ble bosatt midt på 1990-tallet og er høyest for dem som ble bosatt i 1994, nær halvparten av disse bor i dag i Oslo. Tidlig på 1990-tallet var det flest overføringsflyktninger fra Irak og Iran som ble bosatt. Andelen synker noe igjen for dem bosatt før 1990, dette var som (se tabell 3.8) i hovedsak overføringsflyktninger fra Vietnam, disse har i stor grad har bosatt seg utenfor Oslo.

3.8. Halvparten er norske statsborgere – men 9 av 10 har fått norsk statsborgerskap etter 7 år

Halvparten av overføringsflyktingen som bodde i Norge ved inngangen til 2006 var norske statsborgere, og ikke uventet finner vi en høy andel med norsk statsborgerskap blant overføringsflyktninger som har 7 år eller lengre botid i Norge. Hele 92 prosent av disse har tatt norsk statsborgerskap. Høyest andel med norsk statsborgerskap finner vi blant vietnamesere med hele 98 prosent. Den lavere andelen blant de fra Irak og Iran skyldes kortere botid. Ser vi bare på dem med 7 års botid eller mer fra disse landene, har hele 9 av 10 tatt norsk statsborgerskap. For øvrige land er andelen noe lavere, men her er det svært få som har så lang botid som 7 år, slik at hovedregelen for overføringsflyktninger er at de søker (og får) norsk statsborgerskap etter 7 års botid. I motsetning til andre grupper i innvandrerbefolkningen har nok overføringsflyktninger i større grad kuttet båndene til sitt fødeland og at mange søker nytt statsborgerskap er en naturlig konsekvens av dette.

4. Arbeidsmarkedstilknytning

Hvordan er levekårene til overføringsflyktninger i Norge? Arbeidsmarkedet er trolig den viktigste arenaen for å skape gode levekår og for å kunne gjennomføre god integrering (Østby 2004). Vi har derfor valgt å se på arbeidsmarkedstilknytning spesielt i denne rapporten. I et integreringsperspektiv er arbeidsmarkedet viktig utover det rent økonomiske. Dette vil ofte være den viktigste arenaen for å lære både språk og samfunn å kjenne. Arbeidsmarkedet er således en arena hvor viktige integreringsprosesser foregår og hvor en høy grad av tilknytning vil være et tegn på god integrering i det norske samfunnet. Motsatt vil en svakere tilknytning til arbeidsmarkedet være en indikator på dårligere tilknytning til det norske samfunn og gi dårligere utsikter til integrering framover. Samtidig er det viktig å huske på at overgangen fra hjemlandet er brå for mange av de overføringsflyktningene som har kommet til Norge de siste årene. De kommer direkte fra flyktingleire, mange har flyktet fra krig og kaos, blir bosatt i en norsk kommune og skal så tre inn i et av verdens mest gjennomregulerte og ordnede arbeidsmarkeder, det norske. I denne rapporten er fokuset bare på hvorvidt overføringsflyktningene har fått seg jobb eller ikke. Vi går ikke videre med analyser av hvor de som har fått seg jobb arbeider, hvilke næringer de er i, eller inntektsnivået. Vi ser heller ikke på utdanning, selv om alle disse er viktige faktorer for å forstå levekårene til en gruppe.

4.1. Nær 50 000 sysselsatte flyktninger i Norge

Sysselsettingen i Norge er av de høyeste i verden (OECD 2006). Bare svært få land har like mange i arbeid som det vi har i Norge. En av grunnene til dette er den særlige høye sysselsettingen blant kvinner i Norge. Sammenlignet med for eksempel land i Sør-Europa har kvinner i Norge 20-25 prosentpoeng høyere sysselsetting. På 2000-tallet har andelen i arbeid i aldersgruppen 15-74 år vært stabil på rundt 70 prosent, menn har hatt en noe høyere sysselsetting enn kvinner. Før vi ser på overføringsflyktningenes arbeidsmarkedstilknytning kan det være nyttig å vise noen tall for øvrige flyktninger og øvrige innvandreres tilknytning til arbeidsmarkedet i Norge. Se tabell 4.1. Pr 4 kvartal 2005 var 47 454 flyktninger sysselsatt (dvs. at de var enten lønnsstakere eller selvstendig næringsdrivende). Sammenlignet med befolkningen i alt ligger førstegenerasjonsinnvandrere 11 prosentpoeng lavere, mens spranget ned til flyktningsbefolkningen er på hele 20 prosentpoeng. I befolkningen i alt er det relativt liten forskjell i andelen sysselsatte mellom kjønnene, 6 prosent. Blant innvandrere generelt er forskjellene på 10 prosentpoeng, størst er forskjellen blant innvandrere fra Asia hvor menn har 12 prosentpoeng høyere sysselsetting enn kvinner. I flyktningsbefolkningen har menn 11 prosentpoeng høyere sysselsetting enn kvinner.

Tabell 4.1. Sysselsatte etter landbakgrunn (utvalgte) og innvandringsgrunn. 4. kvartal 2005. I prosent av personer 16-74 år i alt og absolutte tall

	Antallsysselsatte	Andel sysselsatte	Menn	Kvinner
Hele befolkningen	2 308 000	69	72	65
Førstegenerasjonsinnvandrere i alt	159 792	57	62	52
Førstegenerasjonsinnvandrere fra Asia ¹	51 525	50	57	44
Førstegenerasjonsinnvandrere fra Afrika	12 872	42	46	35
Førstegenerasjonsinnvandrere fra Latin-Amerika	6 909	60	67	55
Flyktningsbefolkningen	47 454	48	53	43

Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell 4.2. Status på arbeidsmarkedet. Etter innvandringskategori og landbakgrunn. 16-74 år. Absolutte tall og prosent 4. kvartal 2005¹

	I alt	Andel sysselsatte (lønnstakere+ selvstendige)	Andel lønnstaker	Andel selvstendig næringsdrivende	Andel helt ledig	Andel på arbeids- markedstiltak	Andel utenfor arbeids- styrken
Flyktningbefolkningen i alt	98 009	48 %	46 %	2 %	6 %	2 %	44 %
Primærflyktning	61 769	53 %	50 %	3 %	6 %	1 %	40 %
Familietilknyttet til flyktning	21 228	39 %	38 %	2 %	6 %	2 %	52 %
Overføringsflyktinger, i alt	15 012	43 %	40 %	2 %	5 %	2 %	50 %
Overføringsflyktinger, kvinner	6 390	38 %	37 %	1 %	4 %	2 %	56 %
Overføringsflyktinger, menn	8 622	46 %	43 %	3 %	6 %	2 %	46 %
- Iran	3 709	44 %	41 %	3 %	6 %	2 %	48 %
- Vietnam	3 626	62 %	58 %	3 %	6 %	1 %	32 %
- Irak	2 466	32 %	29 %	3 %	6 %	2 %	60 %
- Øvrige overføringsflyktinger	5 211	34 %	33 %	1 %	5 %	3 %	59 %

¹ SSB utgir årlig rapporten Flyktinger og arbeidsmarkedet som viser flyktingers tilknytning til arbeidsmarkedet. Se (Olsen 2006)

http://www.ssb.no/emner/06/01/rapp_flyktinger/rapp_200539/rapp_200539.pdf. Den omfatter bare flyktinger bosatt etter 1986, mens vi i denne publikasjonen også har med tall for flyktinger bosatt før 1986.

Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

4.2. Lav sysselsetting blant overføringsflyktingene

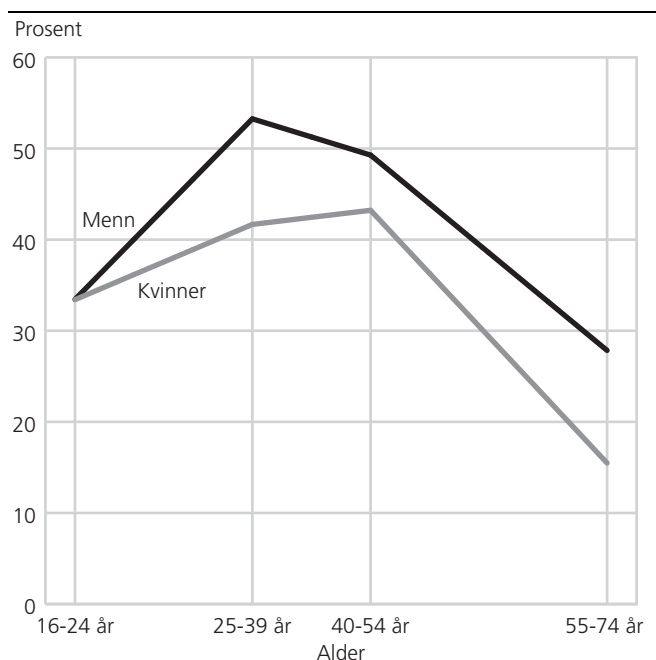
43 prosent av overføringsflyktingene i Norge var sysselsatt, enten som lønnstakere eller som selvstendig næringsdrivende (tabell 4.2), ved utgangen av 2005. Dette er lavere enn det vi finner for flyktningbefolkningen samlet (48 prosent), 10 prosentpoeng lavere enn de vi finner for primærflyktinger (53 prosent), men noe høyere enn andelen sysselsatte blant familieinnvandrede til flyktinger (39 prosent). Det er store forskjeller i sysselsettingsgrad mellom landgruppene. Overføringsflyktinger fra Vietnam har en relativt høy sysselsetting med 62 prosent, mens blant overføringsflyktingene fra Irak er bare 32 prosent sysselsatt. For vietnamesere er dette høyere enn det vi finner blant førstegenerasjonsinnvandrere ellers fra Vietnam, mens overføringsflyktinger fra Iran ligger mye lavere enn øvrige førstegenerasjonsinnvandrere fra Iran. Dette må nok, som vi skal komme tilbake til, blant annet sees i sammenheng med botiden til de ulike gruppene. Andelen som er selvstendig næringsdrivende varierer også mellom landgruppene. Mens 3,4 prosent av vietnameserne er selvstendig næringsdrivende så er andelen 2,6 blant overføringsflyktinger fra Irak og Iran, for øvrige overføringsflyktinger er andelen så lav som 0,9 prosent. Overføringsflyktinger fra Iran har noe høyere ledighet enn øvrige overføringsflyktinger, mens de fra Vietnam har lavere. Forskjellene i tilknytning til arbeidsmarkedet er kanskje mest tydelig mellom gruppene i andelen som ikke er i arbeidsstyrken. Her varierer tallene fra 30 prosent blant overføringsflyktinger fra Vietnam til hele 60 prosent som står helt utenfor arbeidsstyrken blant overføringsflyktinger fra Irak. Botid er én viktig forklaring her som vi skal komme tilbake til senere. Blant overføringsflyktinger i alt er halvparten utenfor arbeidsstyrken.

4.3. Mindre sysselsettingsforskjeller mellom menn og kvinner enn blant øvrige innvandrere

Forskjellene i sysselsetting mellom kjønnene er noe mindre for overføringsflyktinger enn det vi finner for

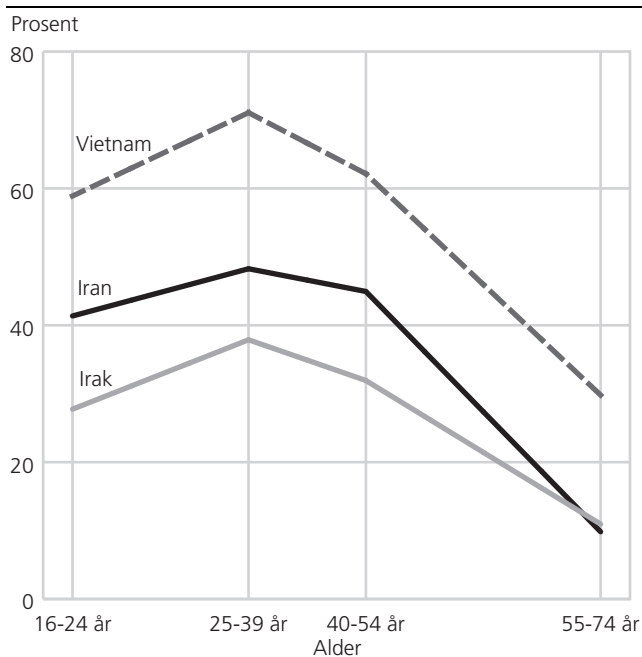
mange andre innvandregrupper. Vel 46 prosent av mennene er sysselsatt, mot 38 prosent av kvinnene. En forskjell på 8 prosentpoeng, for øvrige innvandregrupper varierer forskjellene fra 10-13 prosentpoeng. Forskjellene i sysselsetting mellom kjønnene varierer noe mer i aldersgruppen 25-39 år. Den høyeste sysselsettingen for menn finner vi i gruppen 25-39 år hvor 53 prosent er sysselsatt, mens den høyeste andelen sysselsatte blant kvinner finner vi i aldersgruppen 40-54 år hvor 43 prosent er sysselsatt. I den yngste aldersgruppen er sysselsettingen lik, men i dette aldersintervallet er mange fortsatt under utdanning og dermed ikke sysselsatt. Sysselsettingen for begge kjønn synker markert for de eldste aldersgruppene, men mer blant kvinnene enn blant mennene.

Figur 4.1. Status på arbeidsmarkedet. Overføringsflyktinger. 16-74 år. Etter alder og kjønn. Andelen sysselsatte. 4. kvartal 2005

Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 4.2. Status på arbeidsmarkedet. Overføringsflyktninger. 16-74 år. Utvalgte land etter alder. Andelen sysselsatte. 4. kvartal 2005

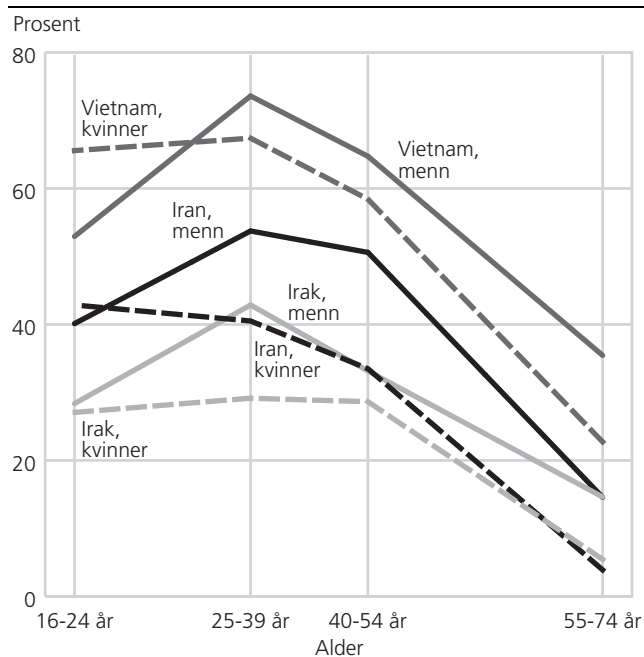
Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

4.4. Høyest sysselsetting blant de yngste overføringsflyktingene

I de tre største landgruppene finner vi den høyeste sysselsettingen i aldersgruppen 25-39 år. For alle aldersintervaller finner vi høyest sysselsetting blant vietnamesere. Unge overføringsflyktninger fra Vietnam har en bemerkelseverdig høy sysselsetting (59 prosent), dette er 3 prosentpoeng høyere enn det vi finner i befolkningen i alt. For øvrige aldersintervaller ligger overføringsflyktninger fra Vietnam fra 10-20 prosentpoeng under sysselsettingsnivået i hele befolkningen. 70 prosent i aldersintervallet 25-39 år er sysselsatt, men dette er likevel 12 poeng under det vi finner i befolkningen i alt. Overføringsflyktninger fra Iran har en sysselsettingsfrekvens omtrent på nivå for gjennomsnittet til alle overføringsflyktninger i alle aldersgruppene, mens overføringsflyktingene fra Irak ligger omtrent 10 prosentpoeng under gjennomsnittet i alle aldersintervaller.

I figur 4.2 viste vi en svært høy andel sysselsatte blant de yngste overføringsflyktingene fra Vietnam. Vi ser i figur 3.3 at dette i særlig grad skyldes en høy sysselsetting blant kvinner. To tredjedeler av de yngste kvinnene fra Vietnam er sysselsatt. Dette er særlig interessant når dette sammenholdes med utdanningsinformasjon, vi vet fra analyser av innvandreres utdanningsvalg at unge kvinner fra Vietnam i svært stor grad tar høyere utdanning (Henriksen 2006). De høye sysselsettingsandelene over viser at mange er i arbeid ved siden av studiene.

Figur 4.3. Status på arbeidsmarkedet. Overføringsflyktninger. 16-74 år. Utvalgte land etter alder og kjønn. Andelen sysselsatte. 4. kvartal 2005

Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

For Iran og Irak er sysselsettingen lik for begge kjønn i den yngste aldersgruppen, menn har 10-15 prosentpoeng høyere sysselsetting i den påfølgende aldersgruppen. Blant kvinner fra Irak er sysselsettingen lav i alle aldersgrupper og kommer ikke over 30 prosent.

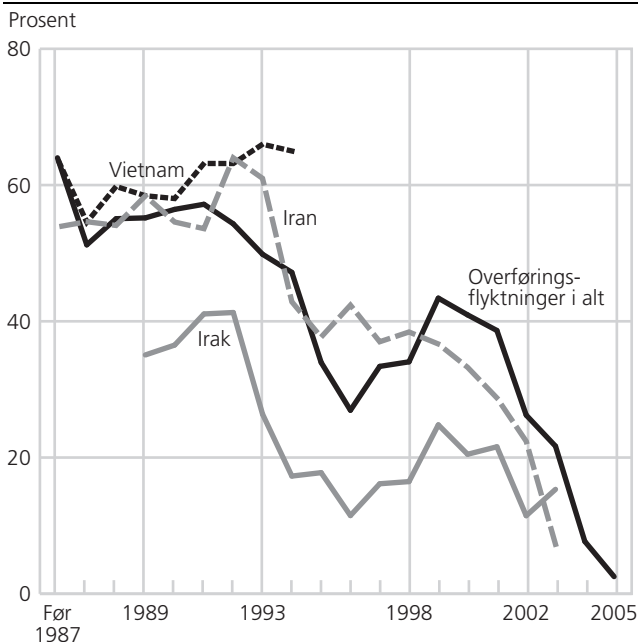
4.5. Overføringsflyktninger har en lang vei å gå inn på arbeidsmarkedet

Arbeidsmarkedsstilknytning (figur 4.4) i 2005 antyder at overføringsflyktingene har en lang vei å gå før de som gruppe får en sysselsetting opp mot øvrige innvandrere. For eksempel viser figuren at halvparten av overføringsflyktingene som kom i 1993 var sysselsatt i 2005. Slik at først etter drøye 10 års botid er over halvparten av overføringsflyktingene sysselsatt. De nyankomne flyktingene skal være i introduksjonsordning hvor de følger et eget løp slik at de lave sysselsettingsandelene ett og to år etter ankomst må tolkes i lys av dette⁶. Vi ser en klar nedgang i sysselsettingsandelene for de som kom midt på 1990-tallet, dette var for øvrig år med lave ankomsttall. Nedgangen må nok i en viss grad sees i sammenheng med dette og hvilke gruppe som kom da.

Det har tidligere blitt spekulert i at høy eller lav konjunktur ved ankomsttidspunkt kan ha vedvarende effekter for flyktingenes tilknytning til arbeidsmarkedet, Blom (2004) finner at botid i seg selv er den viktigste faktoren, viktigere enn lav- eller høy konjunkturer på ankomsttidspunkt.

⁶ Introduksjonsordningen ble obligatorisk fra 1. september 2004. For mer om introduksjonsordningen se: <http://www.ssb.no/emner/04/02/50/introinnv/>

Figur 4.4. Status på arbeidsmarkedet etter innvandringsår til Norge. Sysselsatte overføringsflyktninger. 16-74 år. Andelen sysselsatte. 4. kvartal 2005

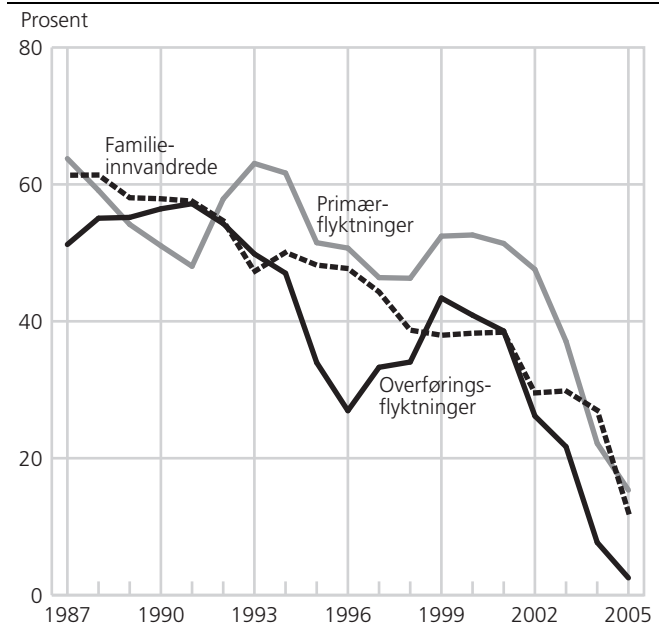

Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Noe av forklaringen for de høye sysselsettingsandelene for vietnamesere ser vi når vi viser status på arbeidsmarkedet etter botid. Nær alle overføringsflyktningene på arbeidsmarkedet i Norge fra Vietnam kom til Norge på 1980-tallet, og noen få kom på 1990-tallet. Denne gruppen har således lang botid og vi ser at det i liten grad er forskjell i sysselsettingsfrekvens for vietnamesere etter botid. For overføringsflyktningene fra Iran ser vi en jevn stigning i sysselsettingsfrekvensene med økende botid, fra drøye 20 prosent for de som kom i 2003 til over 60 prosent for de som kom i 1993. Vi ser heller ikke den samme nedgangen for de som kom midt på 1990-tallet som vi finner for de andre overføringsflyktningene. For irakere ser vi også en viss bedring i arbeidsmarkedstilknytning etter drøye 10 år, men andelen som er sysselsatt kommer bare så vidt over 40 prosent.

Kontrollert for botid kan det se ut som at overføringsflyktninger har en noe svakere tilknytning til arbeidsmarkedet enn det vi finner i den øvrige flyktningebefolkningen. I tabell 4.2 så vi at overføringsflyktninger hadde en høyere sysselsetting enn familieinnvandrere til flyktning (43 prosent mot 39 prosent). Men i figur 4.5 ser vi at for de fleste år har familieinnvandrede en høyere andel i arbeid enn det vi finner blant overføringsflyktninger. Sammenlignet med primær-flyktninger må vi helt tilbake til tidlig på 1990-tallet før overføringsflyktninger får en like høy sysselsettingsandel.

Figur 4.5. Status på arbeidsmarkedet etter innvandringsår til Norge. Sysselsatte etter innvandringsgrunn. 16-74 år. Andelen sysselsatte. 4. kvartal 2005

Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 4.3. Status på arbeidsmarkedet etter fylke. Overføringsflyktninger. 16-74 år. 4. kvartal 2005

Fylke	Antall sysselsatte	Andel sysselsatte
Østfold	446	41 %
Akershus	882	50 %
Oslo	1725	47 %
Hedmark	164	39 %
Oppland	124	35 %
Buskerud	388	42 %
Vestfold	252	46 %
Telemark	208	39 %
Aust-Agder	161	38 %
Vest-Agder	291	45 %
Rogaland	494	44 %
Hordaland	487	41 %
Sogn og Fjordane	22	26 %
Møre og Romsdal	121	33 %
Sør-Trøndelag	342	38 %
Nord-Trøndelag	61	18 %
Nordland	93	34 %
Troms	114	40 %
Finnmark	10	10 %
I alt	6385	43 %

Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

4.6. Halvparten i arbeid i Akershus

Det er store forskjeller mellom fylkene i sysselsettingsfrekvens blant overføringsflyktningene. Høyest sysselsetting finner vi i Akershus hvor halvparten av overføringsflyktningene er sysselsatt, lavest andel sysselsatte finner vi i Finnmark hvor bare 10 prosent er i arbeid. Disse andelen må sees i sammenheng med hvilke flyktninggrupper som bor hvor, og hvor lenge de har bodd der.

De lave andelene i Finnmark skyldes at fylket i overveiende grad huser nyankomne overføringsflyktninger som ble bosatt de siste årene, 85 prosent av overføringsflyktingene i Finnmark har kortere enn tre års botid i Norge. For Nordland og Troms gjelder dette halvparten av overføringsflyktingene. Overføringsflyktninger bosatt i Sogn og Fjordane og Nord-Trøndelag utmerker seg også med lav sysselsetting, her har nær 2/3 av de bosatte tre år eller kortere botid i Norge. Overføringsflyktninger i Oslo har relativt høy sysselsetting, 4 prosentpoeng høyere sysselsetting enn gjennomsnittet i resten av landet. Igjen er nok botid en viktig forklaringsvariabel. Bare 4 prosent av overføringsflyktingene i Oslo har 3 år eller kortere botid.

4.7. Arbeidsledighet

Registrert arbeidsledighet er nok ikke for denne gruppen et like godt mål på deltakelse (eller mangel på sådan) i arbeidslivet. 4. kvartal 2005 var vel halvparten av overføringsflyktingene i Norge ikke registrert som sysselsatt eller arbeidsledige, slik at mange er helt utenfor arbeidsstyrken. Det at arbeidsledigheten er relativt lav for denne gruppen er altså ikke nødvendigvis en indikator på en sterk tilknytning til arbeidsmarkedet. Vi presenterer likevel tallene for arbeidsledige/på tiltak i tabell 4.4

I 4. kvartal 2005 var det i alt registrert 814 arbeidsledige overføringsflyktninger og 304 på arbeidsmarkedstiltak. Dette utgjorde hhv 5 og 2 prosent av de bosatte. I alt var det i overkant av 5000 arbeidsledige flyktninger i Norge ved utgangen av 2005. Andelen ledige og på tiltak skiller seg lite fra flyktingbefolkningen i alt, men overføringsflyktninger har en noe lavere ledighet enn det vi finner for familieinnvandrede til flyktninger, men forskjellene er små.

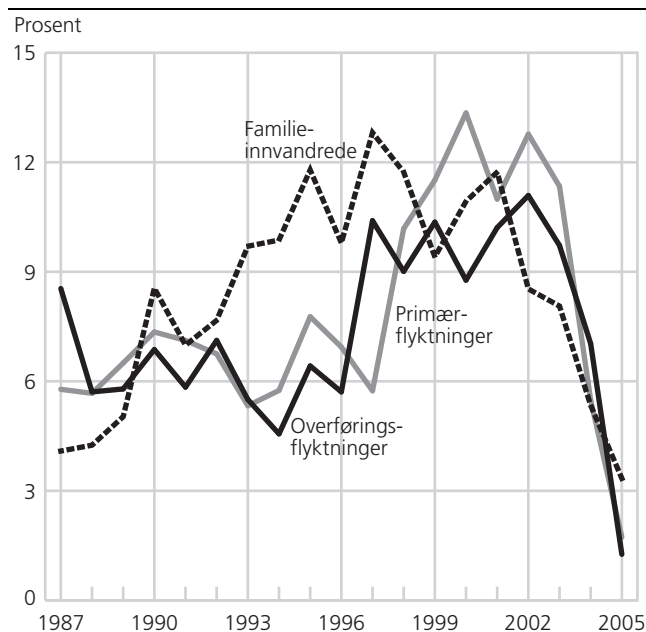
Også når vi fordeler arbeidsledige etter botid ser vi bare små forskjeller mellom de tre gruppene, familieinnvandrere ligger noe høyere. Når arbeidsledigheten stiger raskt for dem med 2 år og mer i botid så skyldes det at mange først på det tidspunktet er klare for å delta i arbeidslivet, fram til dette tidspunktet har de vært på forskjellige introduksjonsordninger. Ledigheten synker for alle grupper etter disse første årene. Vi ser ikke noen økning i arbeidsledigheten for årene midt på 1990-talet hvor vi så en kraftig nedgang i sysselsettingen for overføringsflyktninger, noe som vel antyder at de som kom i denne perioden og som ikke er sysselsatt står helt utenfor arbeidsmarkedet.

Tabell 4.4. Status på arbeidsmarkedet. Arbeidsledige/på tiltak etter innvandringskategori. 16-74 år. Prosent 4. kvartal 2005

	Andel helt ledig	Andel på arbeidsmarkedstiltak	Andel helt ledige eller på tiltak
Flyktingbefolkningen i alt	6 %	2 %	8 %
Familietilknyttet til flykting	6 %	2 %	9 %
Primærflykting	6 %	1 %	7 %
Overføringsflyktninger, i alt	5 %	2 %	7 %

Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Figur 4.6. Andelen ledige og på tiltak etter innvandringsår til Norge. Overføringsflyktninger. 16-74 år. Andelen sysselsatte. 4. kvartal 2005

Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

5. Avslutning

I denne rapporten har vi sett på overføringsflyktningers demografi og levekår i Norge. Som beskrevet i innledningen hadde vi en antakelse om at overføringsflyktninger var av de vanskeligste flyktninggruppene å få sysselsatt. Dette har delvis vist seg å stemme, men det er viktig å peke på forskjeller innad i gruppen. Gjennom 1980- og 1990-tallet dominerte overføringsflyktninger fra særlig tre land Vietnam, Irak og Iran. Enkelte år var så mye som 90 prosent av de bosatte overføringsflyktingene herfra. Slik at når vi beskriver levekårene til overføringsflyktninger i Norge vil disse i stor grad preges av overføringsflyktninger fra disse tre landene.

Vi har vist at for noen grupper (overføringsflyktninger fra Irak) så er bare drøye 1/3 sysselsatt etter 10 års botid i Norge, samtidig er det andre grupper (Vietnam og Iran) hvor 2/3 er i arbeid etter 15 års botid, dette er sysselsettingsandeler som ligger nær opp til det vi finner i befolkningen i alt. Som vi har vist er det en sterk sammenheng mellom botid og deltakelse i arbeidslivet. For de senere årene har det kommet nye grupper av overføringsflyktninger til Norge, fra Afrika og Øst-Asia, men det er fortsatt for tidlig å si noe om deres tilknytting til arbeidsmarkedet.

Referanser

Aftenposten (2007) "De utvalgte". Aftenposten, A-magasinet 20.07.2007.

AID(2007)http://www.regjeringen.no/nb/dep/aid/tema/andre/Overforingsflyktninger/Hvem_bli_overforingsflyktninger.html?id=85865

Blom (2004) Integrering av flyktningkohorter. Må "ta tiden til hjelp". *Samfunnsspeilet* 2/2004, Statistisk sentralbyrå.

Brørs et al (2000): Dokumentasjon av BESYSbefolkningsstatistikksystemet. Befolkningsendringer i 1998 og befolkningsbasen (BEBAS) 1. januar 2000. Statistisk sentralbyrå.

Djuve, Anne Britt (2002) Overføringsflyktninger: Bosettingskommuner og integrering. Forprosjekt. FAFO-notat 2002:8

Høydahl, Even og Selboe, Oddveig (2006) Monitor for sekundærflytting. Notater 31/2006. Statistisk sentralbyrå.

Henriksen 2006 Studievalg I innvandrerbefolkningen – bak apotekdisken, ikke foran tavla. *Samfunnsspeilet* 4/2006, Statistisk sentralbyrå

IMDI (2007) Undersøkelse om bosetting av overføringsflyktninger i kommunene. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet.

Kavli, Hanne og Svendsen, Elin (2001) "Overføringsflyktninger – uttak og integrering". FAFO-notat 2001:8

OECD (2006) OECD Employment Outlook 2006. Paris, OECD

Olsen (2007) *Flyktninger og arbeidsmarkedet 4. kvartal 2005*, Rapporter 2007/4. Statistisk sentralbyrå

UDI (2000) Årsrapport. Utlendingsdirektoratet. Oslo

Østby, Lars (2004) *Innvandrere i Norge – Hvem er de, og hvordan går det med dem?. Del II Levekår*, Rapporter 66/2004. Statistisk sentralbyrå.